

**Οικουμενική Ομοσπονδία
Κωνσταντινουπολιτών**

Ημερίδα

**«Το Δικαίωμα και τα Προβλήματα της
Διαχείρισης από την Ελληνορθόδοξη Κοινότητα
της Πόλης των Ευαγών της Ιδρυμάτων»
στη μνήμη του
Ευάγγελου Μιχαηλίδη**

Πρακτικά

**12 Απριλίου 2016, ώρα 18.00,
Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών**

Ημερίδα

«Το Δικαίωμα και τα Προβλήματα της Διαχείρισης από την
Ελληνορθόδοξη Κοινότητα της Πόλης των Ευαγών της
Ιδρυμάτων»

Εισηγητές :

- κ. Παντελής-Λάκης Βίγκας, π. Εκπρόσωπος των μη-
Μουσουλμανικών Ιδρυμάτων στη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων.
Πρόεδρος της Κοινότητας Νεοχωρίου Βοσπόρου

- κ. Γεώργιος Παπαλιάρης, Πρόεδρος της Μεγαλωνύμου
Κοινότητας Σταυροδρομίου και της Κοινότητας Μεγάλου Ρεύματος.
Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Υποστήριξης των Ρωμαϊκών
Κοινοτικών Ιδρυμάτων (ΣΥΡΚΙ)

- Δρ. Γιάννης Κτιστάκης, Επίκ. Καθηγητής Νομικής. Νομικός
Σύμβουλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου

Συντονιστής : Δρ. Νικόλαος Ουζούνογλου, Πρόεδρος της Οι.Ομ.Κω.

**Ευάγγελος Μιχαηλίδης του Αυθονίου
(1946-2015)**

Το Πάνελ των Ομιλητών από αριστερά κατά σειρά:
Νικόλαος Ουζούνογλου, Γεώργιος Παπαλιάρης,
Παντελής-Λάκης Βίγκας και Γιάννης Κτιστάκης.

Φωτογραφία της Αίθουσας που πραγματοποιήθηκε η Ημερίδα

Προλεγόμενα
στην Ημερίδα από τον κ. Νικόλαο Ουζούνογλου

Σεβασμιώτατε εκπρόσωπε της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού μας Πατριάρχη, Μητροπολίτη Αδριανουπόλεως κ. Αμφιλόχιε,

Αξιότιμε κ. Καλπαδάκη, Διευθυντή του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού της Ελληνικής Δημοκρατίας,

Αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές και κ. Ιακωβίδη, Τμηματάρχη της Διεύθυνσης Τουρκίας του Υπουργείου Εξωτερικών,

Αξιότιμη εκπρόσωπε της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού κα. Ε. Παπαδάτου,

Αξιότιμε Πρόεδρε του ΣΥΡΚΙ κ. Αντώνη Παριζιάνο,

Αξιότιμε Πρόεδρε του Συλλόγου Ιμβρίων Αθηνών κ. Πάρι Ασανάκη,

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι,

Σας ευχαριστούμε για την ανταπόκρισή σας στην πρόσκληση της Οι.Ομ.Κω. για τη σημερινή Ημερίδα που αφορά το ζωτικό ζήτημα της Ρωμιουσύνης της Πόλης, τα Ευαγή της Ιδρύματα, γνωστά και με τον όρο Βακούφια. Η σημασία των Βακουφίων έγκειται στο γεγονός ότι το κράτος της Τουρκίας μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης και κατά παράβαση αυτής, αναγνώρισε νομική προσωπικότητα μόνο για τα Ευαγή Ιδρύματα της μειονότητας. Η συλλογική εκπροσώπηση της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας της Πόλης, η οποία είχε εξαιρεθεί από τη συμφωνία Ανταλλαγής των Πληθυσμών, παρεμποδίστηκε δια της βίας το 1925 με την κατάργηση του Διαρκούς Εθνικού Μεικτού Συμβουλίου, αλλά και σε δεύτερο στάδιο το 1962, συνεπεία μιας εκ των πρώτων ενεργειών της νεοϊδρυθείσας τότε περιβόητης Ειδικής Επιτροπής Μειονοτήτων (Azınlıklar Tali Komisyonu), ήτοι, της κατάργησης των Κεντρικών Εφοριών, οι οποίες αποτελούσαν δευτεροβάθμιο όργανο των μεγάλων Κοινοτήτων που ήταν τα Ταταύλα, το Σταυροδρόμι, η Χαλκηδόνα και το Μακροχώρι.

Η σημερινή Ημερίδα είναι αφιερωμένη στον αείμνηστο Ευάγγελο-Λάκη Μιχαηλίδη που ως μέλος του Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. εργάστηκε με εξαιρετη αφοσίωση για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των Ευαγών Ιδρυμάτων της Κοινότητας. Ο εκλιπών υπήρξε μέλος του Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. από την ίδρυσή της, αρχικά ως μέλος του υπηρεσιακού συμβουλίου και μετά του Δ.Σ.,

εκλεγόμενος επί τρεις συνεχείς θητείες. Μαζί μας βρίσκεται εδώ η σύζυγός του, κυρία Μαρία Μιχαηλίδη, και από τη θέση αυτή θέλω να την ευχαριστήσω, όπως επίσης και τον γιό τους Άγγελο, για την ουσιαστική στήριξη που παρέχουν προς την Ομογένεια της Πόλης και την Οι.Ομ.Κω. με την συνέχιση του δικαστικού αγώνα στον οποίο πρωτοστάτησε ο αείμνηστος Λάκης Μιχαηλίδης.

Ο Λάκης Μιχαηλίδης γεννήθηκε στην Πόλη το 1946 και είχε ιδιαίτερη σχέση με τη νήσο Χάλκη. Μαθήτευσε στην Αστική Σχολή του Αγίου Κωνσταντίνου και στο Ζωγράφειο Λύκειο από όπου αποφοίτησε το 1964. Στη συνέχεια σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Εμπορίου [σήμερα ενταγμένη στο Πανεπιστήμιο Μαρμαρά της Κωνσταντινούπολης] και σταδιοδρόμησε εργαζόμενος ως ελεύθερος επαγγελματίας στην Πόλη. Εκπατρίστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1980. Γνώρισα τον αείμνηστο πριν από περίπου δέκα χρόνια, στα πρώτα βήματα της ενωτικής προσπάθειας της Ομοσπονδίας μας. Ο Λάκης, ως μέλος του εν Ελλάδι Συνδέσμου Αποφοίτων Ζωγραφείου, υπήρξε από αυτούς που αγκάλιασαν την προσπάθεια ίδρυσης της Οι.Ομ.Κω. Σε όλη τη διάρκεια των δέκα ετών εργάστηκε άοκνα για την ανάπτυξη της Οι.Ομ.Κω. Ιδιαίτερα όμως αφοσιώθηκε ενεργά στην υπεράσπιση των νόμιμων δικαιωμάτων της Ομογένειας επί των Ευαγών της Ιδρυμάτων που καταστρατηγούνται από – ελάχιστους, ευτυχώς- σφετεριστές της διοίκησής τους, με πρώτο το Ίδρυμα Βαλουκλή, στο οποίο μια, από το 1991 από την τότε τουρκική κυβέρνηση, διορισμένη διοίκηση παραμένει στην θέση της χωρίς να κάνει εκλογές, με την ανοχή, όλο αυτό το διάστημα 35 ετών, των εκάστοτε κυβερνήσεων της Τουρκίας. Η κατάσταση αυτή αυθαιρεσίας και παραβίασης πρώτα απ’ όλα των νόμων της ίδιας της Τουρκίας έχει οδηγήσει σε πολύ σοβαρά προβλήματα και ο κίνδυνος της αποξένωσης από την Ομογένεια του μείζονος αυτού Ιδρύματος του Γένους επικρέμεται ως απειλή. Ο Δημήτριος Καραγιάννης που απεβίωσε τον Ιούνιο του 2015 υπήρξε διορισμένος «πρόεδρος» του Ιδρύματος Βαλουκλή και ουσιαστικά το διοίκησε κατά το δοκούν, εν πολλοίς χωρίς να λαμβάνουν γνώση τα υποτιθέμενα μέλη της Εφοροεπιτροπής.

Η Γενική Διεύθυνση Βακουφίων κατήργησε τον εκλογικό κανονισμό για τα μειονοτικά βακούφια τον Δεκέμβριο του 2012, αποκλείοντας τη διενέργεια εκλογών. Θεωρώ αναγκαίο να τονίσω το γεγονός ότι όταν αντιπροσωπεία της Οι.Ομ.Κω. αποτελούμενη από τον Γενικό Γραμματέα κ. Νίκο Αναγνωστόπουλο και εμένα, θέσαμε την 5/12/2014 το θέμα στον Πρωθυπουργό της Τουρκίας κ. Αχμέτ Νταβούτογλου, παρουσία 12 υπουργών της κυβέρνησής του,

λάβαμε την απάντηση ότι πίσω από την κατάργηση των εκλογών βρίσκονται ένα Ρωμαίικο και ένα Αρμένικο Βακούφι. Απαντήσαμε ότι διαπιστώνουμε ότι πάλι μερικοί είναι υπεράνω των νόμων και όχι οι νόμοι υπεράνω όλων.

Ο αγαπητός Λάκης Μιχαηλίδης πρωτοστάτησε στην προσπάθεια άρσης αυτής ακριβώς της αδικίας με δικαστικές ενέργειες στην Ελλάδα και, κατά κύριο λόγο, στην Τουρκία. Η εμπειρία δείχνει ότι ενέργειες προσφυγής στην δικαιοσύνη στην Τουρκία για την υπόθεση του Βαλουκλή δεν είναι χωρίς συνέπειες. Παραταύτα και ενόψει της κατάστασης αυτής ο Ευάγγελος-Λάκης Μιχαηλίδης ανέλαβε την πρωτοβουλία, το 2014, να υποβάλει αγωγή, μαζί με τρεις κυρίες Κωνσταντινουπολίτισες που διαμένουν στο Κοσμέτιο Ίδρυμα, κατά της παρανομίας που επικρατεί στο Ίδρυμα Βαλουκλή. Ο Λάκης διεξήγαγε τον αγώνα αυτό με συνέπεια και μεγάλο θάρρος. Με την ευκαιρία αυτή θέλω να ευχαριστήσω πολύ την ευρισκόμενη μεταξύ μας σήμερα κυρία Φραγκώ Καραόγλαν και τον κύριο Λάκη Βίγκα για τις καταθέσεις τους ως μαρτύρων στη δίκη για την άρση της απαγόρευσης εκλογών στο Ίδρυμα Βαλουκλή. Αν και η πρωτοβάθμια απόφαση του δικαστηρίου στην Κωνσταντινούπολη, παρά την αναφανδόν υπέρ μας γνωμάτευση τριών καθηγητών νομικής του Πανεπιστημίου Μαρμαρά, υπήρξε απορριπτική και όλα δείχνουν ότι έγινε την τελευταία στιγμή πολιτική παρέμβαση, ο αγώνας συνεχίζεται με την ήδη υποβληθείσα έφεση ενώπιον του τουρκικού Αρείου Πάγου (Γιαργκιτάι) και η υπόθεση αναμένουμε, μετά το τουρκικό Συνταγματικό Δικαστήριο, να φθάσει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο Στρασβούργο. Είναι βέβαιον ότι θα δικαιωθούμε, παρότι όλη αυτή η αλυσίδα προσφυγών απαιτεί πολύ χρόνο, πράγμα που αποτελεί και μια αδυναμία απόδοσης της δικαιοσύνης.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του Ευάγγελου Μιχαηλίδη.

Κυρίες και κύριοι,

Ευχαριστώντας τους τρεις αξιότιμους συμπολίτες ομιλητές που ήλθαν από την Κωνσταντινούπολη και πριν πάρουν το λόγο, επιτρέψτε μου να παραθέσω ως συντονιστής το ζητούμενο και το στίγμα της Ημερίδας απαριθμώντας τα παρακάτω σημεία:

1. Η Ημερίδα έχει πρωτίστως σκοπό να συμβάλει στη δημιουργία κοινής αντίληψης των πραγμάτων, πάντοτε υπό την εποπτεία της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, σχετικά με την

προστασία και αναβάθμιση της λειτουργίας των Ευαγών Ιδρυμάτων στην υπηρεσία του Γένους.

2. Δεν αποσκοπεί στην εξιστόρηση των παραβιάσεων που έχει υποστεί η Κοινότητά μας (αυτό έχει γίνει στο παρελθόν αλλά θα γίνει με περισσότερη λεπτομέρεια και στο άμεσο μέλλον), εκτός βέβαια αν αυτή είναι αναγκαία στην ανάλυση της παρούσας κατάστασης και τις τυχόν ενέργειες που πρέπει να γίνουν.

3. Να επισημάνει τη σημασία των Ιδρυμάτων μας στην αναζωογόνηση της Ρωμοσύνης της Πόλης. Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ιδρυμάτων με βέλτιστο τρόπο, για το συνολικό καλό της Κοινότητας μας, έχει εξαιρετική σημασία.

4. Να επισημάνει ότι μαζί με τους συμπολίτες μας που ζουν στην Πόλη και η εκπατρισμένη Κοινότητα έχει ευθύνη της μέριμνας για την τύχη των Ευαγών Ιδρυμάτων της Ρωμοσύνης.

5. Να αναδείξει τις αναγκαίες ενέργειες που πρέπει να γίνουν για την άρση των μακροχρόνιων αδικιών κατά των Ευαγών μας Ιδρυμάτων με νομικά και διαπραγματευτικά μέσα.

6. Να επισημάνει ότι η διενέργεια εκλογών με διαφάνεια και δημοκρατία έχει εξαιρετική σημασία, αφού δεν υφίσταται, μετά από την κατάργησή τους το 1925 και 1962, κατά παραβίαση της Συνθήκης της Λωζάννης, θεσμικά καταχωρημένος δευτεροβάθμιος φορέας για τα περίπου 50 ευαγή ιδρύματα της Ρωμοσύνης της Πόλης και των νησιών Ίμβρου και Τενέδου.

7. Την εύρεση λύσης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση, με ενωτικό πνεύμα, της οικειοποίησης των ευαγών ιδρυμάτων από τους λίγους που καταφέρνουν με την ανοχή κρατικών αρχών να μην διενεργούν εκλογές εδώ και πολλές δεκαετίες.

8. Την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού στην Πόλη με εμπειρία που θα συμβάλει στη χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση των ευαγών ιδρυμάτων καθώς και τη διερεύνηση της διαθεσιμότητας στελεχών της εκπατρισμένης Κοινότητας για να ενισχυθεί η προσπάθεια αυτή.

Εισήγηση του κ. Παντελή-Λάκη Βίγκα

Κύριε Πρόεδρε, εκλεκτοί παρόντες και αγαπητοί συμπολίτες,

Είναι ιδιαίτερη τιμή να βρίσκομαι και πάλι ανάμεσά σας επιχειρώντας από το οικείο βήμα του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών να μοιραστώ τις σκέψεις και την εμπειρία μου για ένα κρίσιμο θέμα όπως αυτό της διαχείρισης των ευαγών ιδρυμάτων της Κοινότητας μας στην Τουρκία.

Είμαι επίσης, πολύ συγκινημένος που συμμετέχω σε ένα πάνελ προβληματισμού αφιερωμένο στον φίλο και αδελφό Ευάγγελο-Λάκη Μιχαηλίδη. Έναν θαρραλέο μαχητή των δικαίων της Πολίτικης Ρωμιοσύνης και πραγματικό πατριώτη. Έναν άνθρωπο που δεν γνώριζε κανένα εμπόδιο, δεν δίσταζε μπροστά σε καμία παγίδα και θυσία με έναν και μοναδικό σκοπό: να προφυλάξει τα δίκαια της ιστορικής μας Κοινότητας, με αυταπάρνηση και αφοσίωση. Ανυποχώρητος στον αγώνα του και με ύψιστο αίσθημα χρέους απέναντι στους συμπολίτες και τον τόπο καταγωγής του.

Τον Λάκη Μιχαηλίδη τον γνώρισα, όπως και τους περισσότερους από εσάς, την περίοδο που ξεκινήσαμε τις προετοιμασίες του Συνεδρίου το 2006 και είχα την τύχη να τον έχω δίπλα μου υποστηρικτή και συνοδοιπόρο κατά τη διάρκεια όλης της ημέρας των πρώτων κοινοτικών εκλογών που κάναμε στο Νιχώρι τον Οκτώβριο του ίδιου έτους. Τολμηρό εγχείρημα καθώς επρόκειτο για τις πρώτες ελεύθερες εκλογές ανάδειξης εφοροεπιτρόπων μετά από 16 χρόνια.

Στην πραγματικότητα, ήταν μετά από τρεις δεκαετίες που ξεκινούσαμε και πάλι τον κύκλο της ανανέωσης των διαχειριστικών επιτροπών των ιδρυμάτων μας, καθώς δεν δύναται να υπολογίσουμε σε αυτή την πολύπαθη ιστορική διαδρομή τις εκλογές-παρωδία του 1991, οι οποίες είχαν σχεδιαστεί και εκτελεστεί υπό τη διεύθυνση του μακαριστού Δημήτρη Καραγιάννη με εκλογικές λίστες της αρεσκείας άλλων πολιτικών κέντρων.

Σήμερα αναγνωρίζω πως ήταν ένα μεγάλο βήμα που οι περισσότεροι δεν τόλμησαν να ακολουθήσουν τότε, εξαιτίας της συσσωρευμένης καχυποψίας απέναντι στο κράτος, απέναντι στα κοινοτικά κατεστημένα απέναντι σε χιλιάδες ακόμα παράγοντες που

πολύ συχνά διατάρασαν και ακόμα διαταράσσουν την κοινοτική μας ομαλότητα.

Ενδοιασμοί, πιέσεις, ανησυχία, ψευδοκαταγγελίες, αμηχανία και αβεβαιότητα, ήταν τα συναισθήματα που διακατείχαν την Ομογένεια. Λίγοι τόλμησαν να έρθουν στις κάλπες που είχαμε στήσει για τις δύο ενορίες του Νεοχωρίου, της Παναγίας Κουμαριώτισσας και του Αγίου Νικολάου.

Τα επιχειρήματα για να μην παραστούν πολλά και θεμιτά, οι αμφιβολίες, επίσης. Ο κυριότερος λόγος, όμως, παρουσίας μας εκεί ήταν για να υπερασπιστούμε το αναφαίρετο δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Σε αυτήν λοιπόν την τολμηρή προσπάθεια, ο Λάκης Μιχαηλίδης στάθηκε δίπλα μας εκφράζοντας με σθένος την πίστη και αφοσίωση του στις προσπάθειες εκδημοκρατισμού της Ομογένειας. Έτσι, σε αυτή την σπάνια ιστορική συγκυρία αναπτύχθηκε και εδραιώθηκε η φιλία μας. Έπειτα, δεν σταμάτησε ποτέ τα αλλεπάλληλα ταξίδια του στην Πόλη και την ενίσχυση της Ομογένειας με κάθε τρόπο μέχρι που τον βρήκαν τα προβλήματα υγείας. Και πάλι όμως, δεν το έβαλε κάτω, και πάλι επισκεπτόταν την Πόλη.

Άλλοτε καλά και άλλοτε πιο καταβεβλημένος, δεν σταμάτησε ούτε μία στιγμή να σκέπτεται την Ρωμιούνη. Μέχρι την ύστατη στιγμή, κάτω από δύσκολες συνθήκες, προέκρινε τον εαυτό του και μπήκε με θάρρος στον δικαστικό αγώνα ανατροπής της αυθαίρετης διοίκησης του Νοσοκομείου Βαλουκλή λέγοντας "Δεν είμαι πλούσιος ώστε να ευεργετήσω την Κοινότητα που τόσο αγαπώ, με υλικά αγαθά, γι' αυτό προσπαθώ με τον αγώνα μου να προσφέρω κάτι και να είμαι κι εγώ ωφέλιμος!"

Κυρίες και Κύριοι,

Ζητώ την κατανόησή σας για την εκτενή αναφορά μου στον αείμνηστο Ευάγγελο Μιχαηλίδη, αλλά τον έζησα από πολύ κοντά τα τελευταία δέκα χρόνια και νιώθω την ανάγκη σκιαγράφησης της γενναιόδωρης προσωπικότητάς του για όσους δεν τον γνωρίσατε, τιμώντας τον για τις αρχές και τις αξίες που με πάθος υπερασπιζόταν. Αιώνια του η Μνήμη.

Ο τίτλος της σημερινής εσπερίδας κάνει αναφορά στο δικαίωμα και τα προβλήματα της διαχείρισης των κοινοτικών ευαγών ιδρυμάτων, δηλαδή των Βακουφίων των ρωμαϊκών κοινοτήτων, των φορέων αυτό-οργάνωσης όλης της Ομογένειάς μας.

Ο λόγος για τον οποίο αναζητούμε ακόμα σήμερα να ορίσουμε ή να προστατεύσουμε τα δικαιώματα της διαχείρισης των βακουφίων μας, θα πρέπει να αναζητηθεί στον τρόπο με τον οποίο τα ευαγή μας ιδρύματα από την ίδρυση της Τουρκική Δημοκρατίας και έπειτα υποκατέστησαν κατά κάποιο τρόπο την Κοινότητα, το σύνολο ανθρώπων δηλαδή, με την κοινοτική περιουσία και τα κτήρια. Όσο τα σύγχρονα κράτη του εικοστού αιώνα ταυτολογούν την πολιτειακή κοινότητα με μια εθνική κοινότητα, εμείς, οι μειονότητες δηλαδή, ως σύνολα με διακριτά πολιτισμικά και άλλα χαρακτηριστικά δεν μπορούμε να απολαμβάνουμε τους κανόνες δικαίου της πολιτειακής κοινότητας στον ίδιο βαθμό με την πλειοψηφία.

Η διάκριση αυτή έφερε σταδιακά την αποξένωση των μελών των μειονοτήτων από τις λειτουργίες της πολιτείας, την απομόνωσή τους και την συνεπακόλουθη απομάκρυνσή τους από τις θεμελιώδεις αρχές της ισονομίας και ισοπολιτείας.

Δεν θεωρώ σκόπιμο να αναφερθώ στα ιστορικά γεγονότα, τις πρακτικές και τις παραβιάσεις του κρατικού μηχανισμού απέναντι στα ιδρύματά μας αλλά και όχι μόνο που οδήγησαν στην κατάρρευση των κοινοτικών μας δομών και στον εκτοπισμό της Ομογένειας από την Πόλη, την Ίμβρο και την Τένεδο καθώς έχουν γίνει αντικείμενο μελέτης τα τελευταία χρόνια από πολλούς μελετητές και συνεχίζουν να γίνονται.

Σε αυτή τη χρονική συγκυρία επιχειρείται εκ μέρους της Κοινοότητάς μας να εδραιωθεί ένα κλίμα σταθερότητας στις σχέσεις μας με τις αρχές και να προασπίσουμε τα καταπατημένα δικαιώματά μας. Παράλληλα, καλούμαστε να δώσουμε ένα νέο νόημα στην έννοια του ρόλου, της σύνθεσης και της θέσης των μειονοτήτων στη σύγχρονη κοινωνία. Ως εκ τούτου η ανάλυσή μας και η κριτική μας δεν πρέπει να περιορίζεται μονάχα στις πρακτικές της πολιτείας απέναντι στις μειονότητες αλλά να επεκτείνεται σε εσωτερικούς προβληματισμούς εμπλουτίζοντας την έννοια της κοινοτικής αντίληψής για τη Ρωμαίικη κοινότητα σήμερα. Για παράδειγμα:

- Ποιά είναι η θέση των μειονοτήτων σε μία δημοκρατία;
- Ποιές είναι οι προκλήσεις μιας πλουραλιστικής παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας;
- Ποιά είναι η επιθυμία μιας κοινότητας σήμερα; Να χαίρει σεβασμού από την πολιτεία και ταυτόχρονα να μπορεί να ενσωματωθεί ομαλά μέσα στην ευρύτερη κοινωνία;

- Πώς θα ορίσει η πολιτεία τις σχέσεις της με τη μειονότητα; Θα πρέπει να έχει προστατευτικό ρόλο υιοθετώντας θετικές διακρίσεις απέναντι στη μειονότητα ή να παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους πολίτες της;
- Σε ποιες αρχές οφείλουμε να συμφωνήσουμε ως Ρωμαίικη κοινότητα για την ενδοκοινοτική μας οργάνωση;
- Ποια είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που καθιστούν κάποιον μέλος της Κοινότητάς μας;
- Χρειάζεται να επαναπροσδιορίσουμε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών της Κοινότητάς μας;
- Υπάρχει ο κίνδυνος οι υποχρεώσεις αυτές να ερμηνευτούν ως περιορισμός της ελεύθερης βούλησης των μελών μας;
- Αποτελεί προϋπόθεση για την ύπαρξη συνοχής εντός της κοινότητας το να μοιραζόμαστε μια κοινή ισχυρή ταυτότητα;

Θα μπορούσα να προσθέσω πολλούς ακόμα προβληματισμούς που απασχολούν ή θα έπρεπε να απασχολούν τη ρωμαίικη κοινότητα σήμερα και η απάντηση δεν είναι οπωσδήποτε μονοδιάστατη αφού όλες αυτές οι έννοιες είναι ρευστές και εξελίσσονται.

Είναι γεγονός, όμως, ότι η Ρωμαίικη κοινότητα σήμερα επιχειρεί μια δύσκολη ακροβασία μεταξύ της πραγματικότητας των αριθμών της από τη μία, που της επιβάλουν νέους όρους προσαρμογής, και της διαφύλαξης και σεβασμό των παραδόσεων και της ιστορικότητάς της με τέτοιο τρόπο που να την καθιστά ικανή να συμβαδίσει με τις ραγδαίες εξελίξεις της εποχής μας.

Για αυτό καλούμαστε στις μέρες μας να βρούμε μία νέα κατεύθυνση στη διοίκηση της Κοινότητας που διψά και μεριμνά για να αποκαταστήσει τις χαμένες αξίες του παρελθόντος, εκφράζει μια έντονη αγωνία για το μέλλον της, αξιώνει πλέον τον σεβασμό, την εμπιστοσύνη και την κατανόηση από τις πλειοψηφίες που την περιβάλλουν και επιθυμεί να διαμορφώσει η ίδια τα θεμέλια της ανανέωσής της.

Σημαντικός δείκτης του πολιτιστικού επιπέδου ενός κοινωνικού συνόλου, είναι η κοινοτική οργάνωση που διαθέτει. Δεν είναι τυχαίο που πολλοί μελετητές κοινωνικών και άλλων επιστημών μελετούν σε τέτοιο βαθμό την κοινοτιστική οργάνωση των μειονοτήτων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας του 19ου αιώνα αναδεικνύοντάς τη μέσω εργογραφίας τους ως πρότυπο εξέλιξης και επίτευξης ενός υψηλού επιπέδου ευημερίας.

Η υποδειγματική αυτή δομή της Ομογένειας, του 19ου αιώνα και αρχών του 20ου αιώνα, στηρίχτηκε σε επιμέρους οργανωτικές δομές αλλά κυρίως εκφράστηκε μέσω της θεσμοθέτησης και λειτουργίας του Διαρκούς Εθνικού Μεικτού Συμβουλίου που είχε τον ρόλο του ανωτάτου ελεγκτικού και συντονιστικού οργάνου της Κοινότητας. Σε αυτό αναφέρονταν όχι μονάχα οι εφοροεπιτροπές των ενοριών, τα Μείζονα Ιδρύματα όπως το Νοσοκομείο Βαλουκλή αλλά και τα άλλα ιδρύματα αλλά και τα συσσίτια, τα σχολεία και οι Φιλόπρωχες Αδελφότητες ή άλλα σωματεία.

Το Διαρκές Εθνικό Μεικτό Συμβούλιο εγγυόταν την αποτελεσματική άσκηση εξουσίας βασιζόμενο στην ύπαρξη ενός ενοποιημένου δευτεροβάθμιου οργάνου το οποίο είχε την εποπτεία όλης της διοίκησης των διαχειριστικών επιτροπών για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων και την αποφυγή περιπτώσεων κατάχρησης εξουσίας και αδιαφάνειας.

Σήμερα, η ανάμνηση και διοικητική παράδοση της εξηκονταετούς¹ λειτουργίας του Διαρκούς Εθνικού Μεικτού Συμβουλίου έχει ξεθωριάσει αν όχι εξαφανιστεί τελείως μαζί με τη συρρίκνωση της Κοινότητάς μας. Και δεν είναι μονάχα αυτή η παράδοση που χάθηκε. Τη διοικητική μας κατάπτωση τη βιώνουμε στην υποστελέχωση των εφοροεπιτροπών μας, στον κατακερματισμό των διοικήσεων και σωματείων στον οποίο η μικρή μας κοινότητα δεν μπορεί να ανταποκριθεί, στα σκάνδαλα διαφθοράς και κακοδιαχείρισης που έγιναν από «ταγούς» της Ομογένειας ή στην έλλειψη συνεννόησης ως προς την αξιοποίηση της κοινοτικής περιουσίας. Παράγοντες που συνολικά υπονόμισαν την βέλτιστη απόδοση της περιουσίας προς όφελος της Κοινότητας και έθεσαν σε κίνδυνο τις αρχές της διαφάνειας, της δημοσιοποίησης των πεπραγμένων και του εσωτερικού διαχειριστικού ελέγχου. Επιπλέον, μετά από μια δεκαετία που χαρακτηρίστηκε από έντονες προσπάθειες που είχαν στόχο τον εκδημοκρατισμό και την ανανέωση, η μη εξάλειψη τέτοιων φαινομένων δημιουργεί αίσθημα κόπωσης και ματαιότητας στα μέλη της Κοινότητας τα οποία καταλήγουν να απομακρύνονται από τα κοινά.

Αναμφισβήτητα όμως, την τελευταία δεκαετία μεταξύ 2006 και 2016, η Κοινότητά μας κατάφερε να πετύχει πολλούς από τους στόχους που είχε θέσει. Στόχοι μεγάλοπνοοι όπως η ανανέωση των διαχειριστικών επιτροπών στα βακούφια της Πόλης και της Ίμβρου και της Τενέδου όταν μας δόθηκε το δικαίωμα εκλογών εκ νέου το 2004. Επανάληψη των εκλογών με τη λήξη της πρώτης τετραετούς

¹ Το ΔΕΜΣ προβλέπεται στους Γενικούς Κανονισμούς του 1862

θητείας των διαχειριστικών επιτροπών. Προς μεγάλη μας απογοήτευση ο τρίτος κύκλος εκλογών δεν ξεκίνησε ποτέ καθώς μεσολάβησε η κατάργηση του εκλογικού κανονισμού για τα μειονοτικά βακούφια από τη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων στα τέλη του 2012. Αυτό σημαίνει ότι η θητεία των περισσότερων διαχειριστικών επιτροπών, συμπεριλαμβανομένης και της δικής μου στην Παναγία Κουμαριώτισσα Νεοχωρίου και στην Κοινότητα Βλαχσαράι έχει νομικώς λήξει με το πέρας της τετραετίας. Επίσης, από το 1991 εκτός οποιασδήποτε δημοκρατικής νομιμοποίησης εξακολουθεί να βρίσκεται το μεγαλύτερο ρωμαίικο ίδρυμα του Νοσοκομείου του Βαλουκλή το οποίο αρνήθηκε να διεξάγει εκλογές. Παρομοίως, και η εφοροεπιτροπή της Κοινότητας Βλάγκας και Κοντοσκαλίου.

Παρόλα αυτά, και υπό το πρίσμα της αδυναμίας να ανταποκριθούμε ικανοποιητικά στα κενά και τις ελλείψεις της διοίκησης που παρατηρούνταν και διαβλέποντας την ανάγκη κεντρικού συντονισμού, η Κοινότητα προέβη σε μια κίνηση προς την κατεύθυνση της ανασύνταξης της κατακερματισμένης διοίκησης δηλαδή στην ίδρυση του Συνδέσμου Υποστήριξης Ρωμαϊκών Κοινοτικών Ιδρυμάτων στις αρχές του 2011. Ο ΣΥΡΚΙ αποσκοπούσε και αποσκοπεί να καλλιεργήσει την ανάγκη ύπαρξης ενός ενιαίου θεσμικού συντονιστικού και ελεγκτικού οργάνου των βακουφίων, ξεκινώντας από τον συντονισμό των δράσεων των ενοριών και ιδρυμάτων μας. Η ώθηση αυτή δημιούργησε, επίσης, τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη παρόμοιων σχημάτων στην Ίμβρο, με την ίδρυση του Εκπαιδευτικού και Πολιτιστικού Συνδέσμου Ίμβρου το 2014 και του πολύ πρόσφατου Ρωμαϊκού Πολιτιστικού και Πνευματικού Συνδέσμου Σμύρνης που μετρά μόλις μερικές ημέρες. Η δημιουργία αυτών των φορέων και η συνεργασία τους με τον ΣΥΡΚΙ προδιαγράφουν μια νέα σελίδα στις ενδοκοινοτικές σχέσεις.

Επιπλέον, με την εποπτεία του ΣΥΡΚΙ λειτουργεί το προνήπιο στις εγκαταστάσεις που παραχωρεί η Κοινότητα Σταυροδρομίου. Πρωτοβουλία που αποδείχθηκε ως η πιο εύστοχη και πετυχημένη που έχει γίνει για την αναβάθμιση της παιδείας τα τελευταία χρόνια. Το ανταγωνιστικό προφίλ που έχει καταφέρει να παρουσιάσει ο προνηπιακός σταθμός έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη των ομογενών γονέων καθώς και των Ελλαδιτών που ζουν στην Πόλη, οι οποίοι στέλνουν τα παιδιά τους στο προνήπιο της Αγίας Τριάδας. Δημιουργούνται, έτσι, ικανές προϋποθέσεις για να συνεχίσουν έπειτα τα παιδιά αυτά στα ομογενειακά σχολεία. Επίσης, το διάστημα αυτό επετεύχθη με τη βοήθεια των σωματείων

Ιμβρίων της Ελλάδας η επανίδρυση της ελληνικής παιδείας στην Ίμβρο, ενώ εμπεδώθηκε η τακτική συνεργασία και συνεννόηση με φορείς των ομογενών της διασποράς. Δημιουργήθηκαν, έστω περιορισμένα, υποδομές εργασίας για εξ Ελλάδος συμπολίτες μας σε κοινοτικές θέσεις και διερευνήθηκαν τρόποι συνεργασίας μαζί τους. Η συμμετοχή, συνεργασία και συμβολή των εξ Ελλάδος συμπολιτών μας είναι μια νέα πολύτιμη δυναμική στους κόλπους της Κοινότητας, η οποία δεν έχει αξιοποιηθεί στο βαθμό που θα επιθυμούσαμε και θα μπορούσαμε.

Σε μια προσπάθεια εξωστρέφειας η Ομογένεια συμμετέχει επωφελούμενη ευρωπαϊκών προγραμμάτων στην κοινωνία των πολιτών σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμμετέχει σε συνέδρια και διαβουλεύσεις με άλλους φορείς μειονοτικούς και μη, ενώ δοκιμάζει να παρουσιάσει μια πολιτιστική δραστηριότητα εκτός των κοινοτικών πλαισίων σε όλη την Τουρκία και το εξωτερικό.

Τέλος, στο κεφάλαιο της κοινοτικής παρουσίας, η Κοινότητα την τελευταία δεκαετία επανάκτησε ένα σημαντικό μέρος των ακινήτων και οικοπέδων που είχαν κατασχεθεί ενώ η νέα νομοθεσία της επέτρεψε να πραγματοποιήσει ορισμένες σημαντικές επενδύσεις που απέφεραν σημαντικό εισόδημα. Η ανάσα αυτή αποτυπώθηκε στη δημιουργία νέων ή στην ανακαίνιση ήδη υπαρχόντων χώρων στέγασης για όλη την ομογένεια, επί παραδείγματι στην Κοινότητα Ταταούλων από τα 78 διαμερίσματα που διαθέτει στα 70 διαμένουν οικογένειες Ρωμιών. Αντιστοίχως, η Κοινότητα Χαλκηδόνας παρουσιάζει ανάλογη εικόνα ανάπτυξης. Επίσης, η καλύτερη οικονομική κατάσταση της κοινότητας αποτυπώθηκε και στην παροχή μεγαλύτερης βοήθειας τόσο προς τους άπορους όσο και προς τους μαθητές ή φοιτητές μέσω υποτροφιών, στη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων πολλαπλής χρήσης αλλά και στην αναπαλαίωση των ιερών ναών μας, οι περισσότεροι από τους οποίους δεν παρουσιάζουν την εικόνα εγκατάλειψης που είχαν πριν δεκαπέντε χρόνια.

Χρειάζεται, όμως, με ειλικρίνεια να στοχαστούμε και να αντιμετωπίσουμε τους τομείς στους οποίους δεν μπορέσαμε να επιτύχουμε τα αναμενόμενα μέσα σε αυτό το διάστημα. Πρωτίστως, την αναστροφή του δημογραφικού μας μαρασμού. Δυστυχώς, παρά την έμφυτη τάση μας να εξωραϊζουμε με ευκολόγια την πληθυσμιακή μας δυναμική, οι αριθμοί μας φέρνουν αντιμέτωπους με την πραγματικότητα καθώς την πενταετία 2010-2016 καταγράφηκαν 334 θάνατοι σε όλη την Κοινότητα και οι αντίστοιχες βαφτίσεις έφτασαν μόλις τις 72 βάσει των τελευταίων στοιχείων που συνέλεξα μέσω του Πατριαρχείου και του ΣΥΡΚΙ. Αυτό σημαίνει ότι

σε μια εικοσαετία από τώρα ο πληθυσμός θα μειωθεί κατά 1336 άτομα και θα αυξηθεί μόλις κατά 240.

Επιπλέον, είναι επιβεβλημένο να αναγνωρίσουμε την ανεπάρκεια του διοικητικού μας μοντέλου όπως αυτό παρουσιάζεται σήμερα. Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε ότι τα διοικητικά κενά όπως αυτό ενός ενιαίου θεσμού διαχείρισης και η έλλειψη ελεγκτικού μηχανισμού αφήνουν ανοχύρωτη την κοινοτική μας περιουσία όχι μόνο στις περιπτώσεις διαφθοράς που γίνονται από δόλο αλλά και στην ακούσια λόγω έλλειψης εμπειρίας, γνώσεων και κατακερματισμού της διοίκησης, κακοδιαχείριση που συμβαίνει. Για παράδειγμα η κρίσιμης σημασίας καταγραφή της ακίνητης περιουσίας για να δημιουργηθεί μια βάση περιουσιακών στοιχείων, αν και ξεκίνησε με πρωτοβουλία του ΣΥΡΚΙ από το 2014, δεν ολοκληρώθηκε ποτέ καθώς οι εφοροεπιτροπές αμέλησαν ή ίσως δεν αναγνώρισαν τη σημασία της κίνησης αυτής. Μέχρι σήμερα μονάχα 16 βακούφια καταχώρησαν τα στοιχεία της περιουσίας τους. Από αυτά προκύπτει ότι τα 16 αυτά βακούφια διαθέτουν 258 ακίνητα, 34 εκ των οποίων είναι ενοριακής ή κοινωφελούς χρήσης και τα 224 προσοδοφόρα. Παράλληλα, παραμένει στο κενό η προσπάθεια σχεδιασμού μιας στρατηγικής που να περιλαμβάνει έναν προγραμματισμό των επενδύσεων για τη συλλογική αξιοποίηση της περιουσίας.

Η ανυπαρξία, επίσης, ενός εντύπου που να αναδεικνύει αυτές τις ελλείψεις, τις αβλεψίες από πλευράς των εκλεγμένων και τα κενά εξουσίας είναι ακόμα ένας παράγοντας που εμποδίζει τις όποιες υγιείς δυνάμεις να ακουστούν και να επικρατήσουν στα κοινοτικά μας πράγματα.

Τέλος, υπάρχει η ανάγκη να επαναπροσδιορίσουμε τον διάλογο και την επικοινωνία μεταξύ της Ομογένειας της Πόλης και των συμπολιτών μας του εξωτερικού ώστε να μπορέσουμε να επιτύχουμε από κοινού τον στόχο μας που δεν είναι άλλος από την ανόρθωση της κοινότητας. Η σείρα και άνευ προτάσεων κριτική, συνήθως αποσκοπεί στη δημιουργία σύντομων εντυπώσεων και όχι στην απαραίτητη κινητοποίηση για την εξεύρεση λύσεων στα επιτακτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε.

Πριν ολοκληρώσω τη σημερινή μου παρέμβαση, θα ήθελα να αναφερθώ πολύ σύντομα στους επόμενους στόχους της Κοινότητας για το διάστημα 2016-2026 όπως διαμορφώνονται αυτή τη στιγμή. Εκτιμώ, πρώτα από όλα, ότι μπορεί να είναι μια περίοδος καθοριστική για την ισχυροποίηση της παρουσίας και της προόδου της Ομογένειας στην Πόλη, εφόσον το επιτρέψουν και οι πολιτικές συγκυρίες.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι να προχωρήσουμε σε μεταρρυθμίσεις των αυτό-οργανωτικών μας δομών με δημοκρατικό τρόπο και μέσα από συλλογικές διαβουλεύσεις. Αυτό σημαίνει και τα αναφέρω κατά προτεραιότητα:

1) Να προχωρήσουμε με αποφασιστικότητα το διάλογο για τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν ώστε να αναβαθμιστεί και εκσυγχρονιστεί το επίπεδο της παρεχόμενης ομογενειακής παιδείας. Αυτό πρέπει να γίνει μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα εντός του οποίου θα ληφθούν οι απαραίτητες αποφάσεις από τους εμπλεκόμενους φορείς και θα θέτουν το χρονικό πλαίσιο εκτέλεσης των αποφάσεων αυτών. Επίσης, είναι απαραίτητο μέσα από το διάλογο αυτό να διαμορφώσουμε και το ακριβές πλαίσιο και τους κανόνες μέσα από τους οποίους θα γίνεται η παροχή υποτροφιών σε μαθητές και φοιτητές ομογενείς και μη.

2) Να λάβουμε τα απαραίτητα μέτρα για την ενίσχυση του δημογραφικού μας, κυρίως μέσω της επέκτασης του δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι στα κοινοτικά μας όργανα σε συμπολίτες που συνδέονται με πολιτιστικούς ή θρησκευτικούς δεσμούς με την κοινότητα και Έλληνες πολίτες που ζουν στην Πόλη και που έχουν τη βούληση να μετέχουν σε αυτή, θέτοντας ορισμένες προϋποθέσεις όπως αυτή της συνεχόμενης παραμονής για κάποια χρόνια στην Τουρκία.

3) Απαραίτητη πρέπει να θεωρούμε πλέον τη συνένωση των όμορων κοινοτήτων που γειτονεύουν και ειδικά των ασθενέστερων με μεγαλύτερες κοινότητες, όπως και των φιλόπτωχων, των συνδέσμων αποφοίτων των σχολείων μας και άλλων σωματείων σε κεντρικά σώματα. Αντιστοίχως, θα πρέπει να μεθοδεύσουμε τη δημιουργία νέων κυττάρων όπως ένα ερευνητικό και πολιτιστικό κέντρο της Ομογένειας.

4) Να δημιουργηθεί ένα ενιαίο ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο ώστε να αποτρέπονται φαινόμενα κατάχρησης εξουσίας και αδιαφάνειας και παράλληλα να διαφυλάττεται η δικαιοσύνη και δημοκρατία στην εκτελεστική εξουσία της Κοινότητας.

5) Να δημιουργηθεί ένα κοινοτικό επενδυτικό ταμείο με σκοπό να εκτελέσει μια κρίσιμη μάζα επενδύσεων σε βασικούς τομείς προτεραιότητας της Ομογένειας δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας για ομογενείς αλλά και θέτοντας σε τροχιά ανάπτυξης με βιώσιμο τρόπο το σύνολο των εισοδημάτων της κοινότητας.

6) Επιβεβλημένα είναι και η αναζήτηση ερεισμάτων στην τουρκική κοινωνία μέσω ενίσχυσης της επικοινωνιακής πολιτικής

που έχει ξεκινήσει εδώ και κάποια χρόνια μέσω του ΣΥΡΚΙ. Εξάλλου, δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε κάποιο προγραμματισμό στην Πόλη χωρίς την εύρεση συμμάχων και εκτός της Ομογένειας που θα μας ενισχύσουν σε αυτή την προσπάθεια χάραξης στρατηγικής. Η επικοινωνία αυτή πρέπει να γίνει στη βάση της συνεργασίας και γόνιμης ανταλλαγής. Είναι απαραίτητο, λοιπόν, να υποστηριχθεί η αναζήτηση και εξωστρέφεια της κοινότητας με ένα έντυπο που να εκδίδεται και στα τουρκικά αποσκοπώντας στην δημιουργία μιας τουρκικής κοινής γνώμης.

7) Να ενισχυθούν οικονομικά μέσω μιας τακτικής ροής κεφαλαίων από τα ιδρύματα της Πόλης οι κοινότητες της Ίμβρου και της Σμύρνης αλλά και να ενισχυθούν πνευματικά μέσω ανάπτυξης κοινών δραστηριοτήτων.

8) Τέλος, είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι είναι απαραίτητο να προχωρήσει το συντομότερο η εξυγίανση και αναδιοργάνωση του Νοσοκομείου Βαλουκλή, ο προϋπολογισμός του οποίου ανέρχεται στις 80 εκατομμύρια λίρες, ποσό που αντιστοιχεί στο 65% του ομογενειακού εισοδήματος. Επίσης, θα ήταν ευχής έργον να δημιουργηθούν μερικές θέσεις εργασίας μεταξύ των 400-500 ατόμων προσωπικό που διαθέτει σήμερα. Κάτι που θα έδινε μια μεγάλη ανάσα στο δημογραφικό μας και θα δημιουργούσε τις προϋποθέσεις ώστε να μείνουν μερικές ακόμα οικογένειες στην Πόλη.

Η κοινοτική περιουσία είναι η ραχοκοκαλιά της Κοινότητας και τα βακούφια αυτό που συνθέτει σήμερα τη δομή της Ομογένειας στην Πόλη. Το βακουφικό σύστημα έτσι όπως διαμορφώθηκε στα πρώτα χρόνια της Τουρκικής Δημοκρατίας και ύστερα μέσα από τη στενή ερμηνεία του τουρκικού δικαίου συστήματος δεν άφησε ποτέ πολλά περιθώρια κινητικότητας στην Κοινότητα, η οποία είδε τις περιουσίες της να χάνονται και τον κοινωνικό της ιστό να εξανεμίζεται. Οι διαχειριστές των βακουφίων σήμερα είναι αντιμέτωποι με πολλές προκλήσεις εξαιτίας των εξελίξεων που λαμβάνουν χώρα στις παγκοσμιοποιημένες πλέον κοινωνίες μας. Η σταδιακή μετάβαση από τη θέση της διαφύλαξης των Θερμοπυλών σε εκείνη της γόνιμης ανάπτυξης ιδεών και εφαρμογής σχεδίων είναι μια επίπονη διαδικασία. Υπό αυτές τις συνθήκες η μονομερής επίκληση στο συναίσθημα δίχως την πρακτική διαχείριση των ως άνω κεφαλαιώδους σημασίας ζητημάτων θα έχει ως αποτέλεσμα τη διατήρηση των κενών εξουσίας εντός των οποίων η ανομία, η αδικία, η κατάχρηση και τελικά η κατάρπωση θα συνεχίσουν να αναπαράγονται. Το βαθύτερο πολιτικό

καθήκον μας καλεί, όχι μόνο τους υπεύθυνους της ρωμαϊκής κοινότητας σήμερα, αλλά και όσους νιώθουν μέλη της, να συμβάλλουμε μέσα από τη συναίνεση των αντιθέσεων και σύνθεση διαφορετικών απόψεων στη λήψη γενναίων αποφάσεων με οδηγό όχι το συναίσθημα αλλά τα πραγματικά στοιχεία και κάνοντας ειλικρινείς διαπιστώσεις των αναγκών μας.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να εκφράσω την πεποίθηση πως το 2026 θα είμαστε περισσότερο υπερήφανοι για τις βαθιές μεταρρυθμίσεις που η ίδια η κοινότητα θα έχει καταφέρει να εφαρμόσει στο εσωτερικό της και για τις αρχές της δημοκρατίας και δικαιοσύνης που θα έχουν εμπεδωθεί έχοντας ξεπεράσει τις όποιες ηγεμονικές τάσεις που τείνουν να μονοπωλούν σήμερα το σύνολο των σχέσεων της κοινωνίας της μειονότητας.

Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε και τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών γιατί στέκεται πάντοτε στο πλευρό της Ομογένειας της Πόλης και συνδράμει ώστε να οικοδομήσουμε το κοινό μας μέλλον με τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει όπως η σημερινή η οποία έχει μια ξεχωριστή σημασία καθώς είναι αφιερωμένη στη μνήμη του αγαπημένου μας Λάκη Μιχαηλίδη.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΕΡΒΟΝΙΚΩΝ ΦΙ-
ΛΑΝΘΡΩΠΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

1905

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Εισήγηση του κ. Γεωργίου Παπαλιάρη

Κυρίες και Κύριοι, Φίλες και Φίλοι, Συμπολίτισσες και Συμπολίτες, καλησπέρα σας.

Ξεκινάω με μια αυτονόητη διαπίστωση, την οποία όμως καλό είναι να επαναλαμβάνουμε για να μην την ξεχνάμε: Κοινότητα είναι οι άνθρωποι, όχι τα ακίνητα και η περιουσία. Τα ακίνητα και η περιουσία είναι η προίκα της Κοινότητας, που βοηθά τη συντήρηση του κοινού σπιτιού των μελών της και ενισχύει την ευημερία τους στην εκάστοτε χρονική συγκυρία. Με την σωστή διαχείριση η περιουσία αυτή όχι μόνο διατηρείται αλλά μπορεί, όταν οι συνθήκες το ευνοήσουν, να αυξηθεί και να γίνει μια χρήσιμη παρακαταθήκη και για την επόμενη γενιά.

Η βασική ιδιότητα με την οποία βρίσκομαι εδώ ανάμεσά σας αυτή τη στιγμή είναι αυτή του Προέδρου σε δύο από τα σημαντικότερα και ευπορότερα βακούφια της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας της Κωνσταντινούπολης, το Σταυροδρόμι και το Μεγάλο Ρεύμα, ως ένας άνθρωπος δηλαδή ο οποίος, μαζί με τους συνεργάτες μου, διαχειρίζομαι/διαχειριζόμαστε επί μακρόν χρόνο και στην καθημερινότητά τους τα προβλήματα που προκύπτουν από την διαχείριση και την αξιοποίηση μια μεγάλης ιστορικής κληρονομίας και περιουσίας. Η διαχείρισή μας αυτή οφείλει να είναι επωφελής στο παρόν για το σύνολο της Ομογένειας, αλλά και να διατηρηθεί και αν γίνεται να αυγατίσει για να μείνει προίκα για τις επόμενες γενιές των Ομογενών συμπολιτών μας.

Οι σκέψεις λοιπόν και οι προτάσεις που θα ακούσετε στην συνέχεια, και όσα ενδεχομένως θα συζητήσουμε ακολούθως, βασίζονται στην μακρά, εδώ και μία δεκαετία ήδη, εμπειρία μας από την διαχείριση του περιουσιακού ζητήματος και αποτελούν συμπεράσματα που βγήκαν από την πρακτική αντιμετώπιση και λύση -ή μη λύση- ποικίλων, αλλά συγκεκριμένων προβλημάτων, τα οποία σχετίζονται τόσο με το περιουσιακό των βακουφίων στα οποία προεδρεύουμε, όσο και με τα ευρύτερα ζητήματα περιουσιακά και άλλα της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας στην Κωνσταντινούπολη.

Πριν συνεχίσω σε πιο πρακτικά ζητήματα και προτάσεις, οφείλω όμως να αναδείξω ή μάλλον να υπενθυμίσω ένα σημείο που καλό είναι να μην το ξεχνάμε. Εμείς που βρισκόμαστε εδώ και εκπροσωπούμε τις ρωμείκες κοινότητες της Πόλης, εκπροσωπούμε

στην πραγματικότητα πέρα από την δική μας κοινότητα και τις κοινότητες που συγκροτούν τον ΣΥΡΚΙ, στην καλύτερη περίπτωση το 30-35% των βακουφίων μας. Όχι αριθμητικά αλλά σε ότι αφορά την κοινοτική περιουσία. Δηλαδή για να το περιγράψω ακόμα πιο ξεκάθαρα. Ένα βακούφι, δηλαδή τα «Εθνικά Φιλαθρωπικά Καταστήματα», το πολύ γνωστό μας Μπαλουκλί με άλλα λόγια, κατέχει το 65% περίπου της κοινοτικής περιουσίας, σύμφωνα με βάσιμες εκτιμήσεις και τα στοιχεία που μπορέσαμε ως τώρα να συλλέξουμε. Το βακούφι του Μπαλουκλί το διαχειρίζονται εδώ και 25 χρόνια οι ίδιοι άνθρωποι και αυτή τη στιγμή έχουν μείνει 6 μέλη στην επιτροπή. Το υπόλοιπο ένα τρίτο της κοινοτικής περιουσίας το διαχειρίζονται περίπου 60 βακούφια και μεγάλος αριθμός επιτρόπων, περίπου 250 στον αριθμό. Η ανισότητα είναι προφανής, Βεβαίως να επισημάνω πως ανάμεσα στις 60-65 αυτές κοινότητες υπάρχουν κάποιες πολύ εύπορες και κάποιες με μηδενική περιουσία και εισοδήματα, ενώ υπάρχουν και 2-3 κοινότητες, ισχυρές οικονομικά, οι οποίες επίσης ακολουθούν έναν δικό τους ανεξάρτητο δρόμο και δεν συνεργάζονται με τον ΣΥΡΚΙ και ούτε και άλλα βακούφια. Η πολυδιάσπαση των κοινοτήτων μας, που είναι βασισμένη στα δεδομένα που υπήρχαν πριν από 100 χρόνια στην Κωνσταντινούπολη και όχι στην σημερινή πραγματικότητα, καθώς και η εξόφθαλμα άνιση κατανομή της διαχείρισης του κοινού μας πλούτου (6 άτομα για τα δύο τρίτα, 250 για το ένα τρίτο της περιουσίας) δημιουργεί μεγάλα προβλήματα και δυσλειτουργίες ανυπέρβλητες συχνά, που τελικά είναι εις βάρος αυτών που έχουν έννομο συμφέρον από την περιουσία, των μελών δηλαδή της ρωμέικης κοινότητας της Πόλης.

Συνεχίζω λοιπόν και επισημαίνω τα παρακάτω:

Για να υπάρξουν σωστές επενδύσεις και αξιοποίηση της περιουσίας πρέπει να έχουμε συνεργασία των επιμέρους Κοινοτήτων και μια αξιόπιστη εικόνα της κατάστασης, έτσι ώστε και εμείς ως Κοινότητα να μπορούμε να διαπραγματευτούμε από θέση ισχύος αλλά και οι πιθανοί επενδυτές να έχουν μια καθαρή εικόνα για το πού τοποθετούν τα χρήματά τους..

Είναι λοιπόν αναγκαία η ανεύρεση και η καταγραφή του συνόλου της κοινοτικής περιουσίας. Μετά από χρόνια που το ΣΥΡΚΙ θέλησε να γίνει αυτή η καταγραφή δεν έχουμε καταφέρει ακόμα να την ολοκληρώσουμε. Οι λόγοι είναι πολλοί, αλλά ένας από τους κυριότερους είναι η απροθυμία κάποιων κοινοτήτων και των επιτρόπων τους για να συνεργαστούν στο πρότζεκτ της καταγραφής,

και βεβαίως δεν αναφέρομαι μόνο στις πασίγνωστες περιπτώσεις, όπως το Μπαλουκλί.

Πέρα από την ίδια την καταγραφή της ακίνητης περιουσίας, μας λείπουν τα στατιστικά και αριθμητικά δεδομένα για πολλά βακούφια. Δεν ξέρουμε δηλαδή για το καθένα τι χρωστάει, τι εκκρεμότητες έχει με τον Δήμο, με τις τράπεζες, τι χρωστάει σε προμηθευτές. Ακόμα και για γειτονικές μας Κοινότητες έχουμε πλήρη άγνοια, ενώ αν υπήρχε συνεργασία και εικόνα διαφανής θα μπορούσαν οι ισχυρότερες οικονομικά κοινότητες να βοηθήσουν τις πιο αδύναμες, αλλά –για να επανέλθω και στο προηγούμενο– η καθαρή εικόνα της κατάστασης βοηθά τους επενδυτές να προχωρήσουν γνωρίζοντας το βάρος που αναλαμβάνουν.

Πέραν τούτου. Οι εργαζόμενοι στους διάφορους τομείς στις κοινότητές μας, και ιδιαίτερα σε κρίσιμους τομείς όπως το περιουσιακό, συνήθως δεν έχουν ειδική εκπαίδευση ανάλογη με τα καθήκοντά τους, με αποτέλεσμα να είναι συχνά ανεπαρκείς για αυτά. Οι εργαζόμενοι στις Κοινότητες όμως είναι οι πρώτοι που αντιμετωπίζουν τα ζητήματα αυτά. Είναι απαραίτητη λοιπόν η εκπαίδευσή τους μέσα από σχετικές ημερίδες και σεμινάρια, κοινά κατά προτίμηση για όλους.

Ιδιαίτερα προσεκτικοί οφείλουμε να είμαστε στους εξωτερικούς συνεργάτες που επιλέγουμε για κρίσιμα θέματα, και κυρίως στις επαφές μας με τις αρχές. Υπάρχουν πολλές διαφορές μεταξύ των κοινοτήτων και των Δημαρχείων, της Νομαρχίας, του Ανωτάτου Συμβουλίου Μνημείων και άλλους κρατικούς φορείς. Τις διαφορές αυτές με τις αρχές, που μπορούν να φτάσουν έως και στα δικαστήρια, και είναι λογικό κάποιες να φτάνουν, οφείλουμε να τις αναθέτουμε σε έμπιστους, έντιμους και έμπειρους δικηγόρους. Δυστυχώς δεν είμαστε αρκετά προσεκτικοί στον τομέα αυτό, με αποτέλεσμα να έχουμε ως συμβούλους αλλά και ως εκπροσώπους μας στα δικαστήρια δικηγόρους που λειτουργούν μάλλον σαν μεσίτες παρά ως λειτουργοί της δικαιοσύνης.

Χρειάζεται εν γένει να συμβουλευόμαστε ειδικούς σε κάθε τομέα με τον οποίο καταπιανόμαστε. Υπάρχει συχνά το συνήθειο η κάθε κοινοτική επιτροπή να κάνει κάποτε του κεφαλιού της, να συνεργάζεται με όποιον βρει εύκαιρο ή φτηνό συνεργάτη ή ακόμα χειρότερα να αποφασίζει από μόνη της για θέματα που κανονικά χρειάζονται έρευνα και μελέτη από ειδικούς. Πέρα από τους δικηγόρους χρειαζόμαστε καλούς φοροτεχνικούς, καλούς αρχιτέκτονες, καλούς συμβούλους επενδύσεων, καλούς μηχανικούς, καλούς αρχαιολόγους κ.α. Θα ήταν ευχής έργο αν οι κοινότητες συνεργάζονταν, αν επέλεγαν τους καλύτερους ανά κλάδο

και έφτιαχναν αντίστοιχες επιτροπές που να παρακολουθούν και να συνδράμουν το έργο όλων μας.

Να σημειωθεί στο σημείο αυτό πως δεν μπορούμε να περιμένουμε συνεχώς βοήθεια για τα ζητήματά μας από την Γενική Διεύθυνση Βακουφίων, η οποία, ειδικά την περίοδο που ήταν εκεί εκπρόσωπός μας ο κ. Λάκης Βίγκας, αλλά και στην συνέχεια, μας βοήθησε πολύ. Τώρα η αίσθηση που έχω είναι πως η ΓΔΒ δεν θέλει να ασχοληθεί περαιτέρω και να μπει στις λεπτομέρειες της διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας μας. Μας αφήνει ελεύθερους να τη διαχειριστούμε όπως θέλουμε. Οφείλουμε λοιπόν να αναλάβουμε και εμείς τις ευθύνες μας.

Η έλλειψη συντονισμού μεταξύ μας φαίνεται και στα μικρά θέματα, από τα οποία θα μπορούσαμε να αρχίσουμε την αντίστροφη πορεία. Παραδείγματος χάριν στις ενοικιάσεις χώρων για διαφημίσεις, στις συμβάσεις με τις εταιρίες κινητής τηλεφωνίας, σε ζητήματα ασφαλιστικής κάλυψης, στο ζήτημα των προμηθειών υλικών. Και στο σημείο αυτό θα μπορούσε να βρεθεί λύση με την συγκρότηση μιας κοινής επιτροπής που θα διαπραγματεύεται και θα κλείνει παρόμοιες συμφωνίες προς όφελος όλων μας.

Δυστυχώς την έλλειψη συνεργασίας, αλλά και την ολιγωρία της προετοιμασίας την έχουμε πληρώσει ακριβά (Και λέω την έχουμε γιατί η ζημία σε ένα ακίνητο δεν αφορά μόνο το βακούφι στο οποίο ανήκει, αλλά την Κοινότητά μας στο σύνολό της, η οποία έτσι χάνει και αποδυναμώνεται συνολικά).

Αυτό έγινε σε κάποια μεγάλα πρότζεκτ όπου, λόγω έλλειψης συνεργασίας και συντονισμού με ειδικούς δικηγόρους και άλλους, χάθηκαν ευκαιρίες αξιοποίησης επιστραφέντων στην Ρωμαϊκή Κοινότητα ακινήτων και τώρα καταβάλλονται απεγνωσμένες προσπάθειες που είναι αβέβαιη η έκβασή τους. Σήμερα σε αρκετές κοινότητές μας υπάρχουν πολύτιμα οικόπεδα, τα οποία εάν δεν αξιοποιηθούν, όσο είναι καιρός και με τρόπο υπεύθυνο και συστηματικό, η ζημιά για την Ομογένεια θα είναι μεγάλη και ανεπανόρθωτη.

Φοβάμαι πως το ίδιο λοιπόν θα συμβεί και με άλλα ακίνητα. Ενώ έχουν επιστραφεί πολλά στον αριθμό ακίνητα, φοβάμαι πως δεν μπορούμε να πούμε ακόμα ποια από αυτά είναι πραγματικά αξιόλογα, ποια είναι άμεσα αξιοποιήσιμα, ποια έχουν εμπράγματα δικαιώματα, όπως δυνατότητα ανοικοδόμησης και πόσο. Δηλαδή πήραμε πίσω τα ακίνητα που μας ανήκουν, μετά από προσπάθεια και αγώνα, και τώρα καθόμαστε πάνω στις δάφνες μας και τα

κοιτάμε, χάνοντας πολύτιμο χρόνο, που μπορεί να αποβεί μοιραίος για την ουσιαστική τους αξιοποίηση προς όφελός μας.

Να επισημάνω ακόμα την ανάγκη,

- να αξιοποιήσουμε και να κατοχυρώσουμε κάποια σημαντικά κτίρια στην Πόλη μας, προς το συμφέρον της Ομογένειας, προστατεύοντάς τα όσο μπορούμε από τους κινδύνους μελλοντικής κακής διαχείρισης
- να δημιουργήσουμε έναν μεγάλο εκθεσιακό χώρο που θα μπορούσε να έχει τις δυνατότητες να γίνει και συναυλιακός. Τον χώρο αυτό θα τον χρησιμοποιούμε οι ίδιοι αλλά και θα τον ενοικιάζουμε ως συναυλιακό χώρο
- την ανάγκη να προχωρήσουμε σε πολιτιστικές δράσεις αντίστοιχες της Ιστορίας μας και των αναγκών της σύγχρονης εποχής, με την δημιουργία ενός πολιτιστικού φορέα αντάξιού μας, σε ένα από τα κτίριά μας, κατά προτίμηση στο κέντρο
- να επικοινωνήσουμε με ξένες εταιρίες που ενδιαφέρονται να επενδύσουν στην Τουρκία και να έχουμε να τους προσφέρουμε προς μελέτη ένα πλήρη φάκελο για κάθε ακίνητο προς αξιοποίηση
- να ανανεωθούν όλα τα παλαιά συμβόλαια και στα νέα να κατοχυρώσουμε τα δικαιώματα έξωσης και τα υπόλοιπα αστικά δικαιώματά των κοινοτήτων μας, απαγορεύοντας αυστηρά την υπενοικίαση.

Καταλήγω λέγοντας ότι είναι σαφές από τα παραπάνω, πως όσο και αν μιλάμε για συντονισμό μεταξύ των βακουφίων μας, συνένωσή τους με τη σύμφωνη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Βακουφίων και άλλα παρόμοια που λέμε θεωρητικά, αλλά δεν τα προχωράμε στην πράξη, αυτό που κυρίως χρειάζεται είναι η διάθεση και η αποφασιστικότητα για να δράσουμε στην βάση της συνεργασίας και της ένωσης των δυνάμεών μας. Διαφορετικά θα μείνουμε συνεχώς διασπασμένοι σε πολλές μικρές οντότητες, οι οποίες θα βασίζονται στην καλή διάθεση, στις δυνατότητες και τις ικανότητες ή τις αδυναμίες της κάθε επιτροπής, αλλά και στην νοοτροπία κάποιων επιτρόπων που επιμένουν να βλέπουν την κοινότητα, το βακούφι που διαχειρίζονται σαν το μαγαζάκι που κληρονόμησαν από τον πατέρα τους. Και όμως, είναι κοινό μυστικό, στην Πόλη γνωρίζομαστε όλοι καλά μεταξύ μας, ότι ορισμένοι από τους επιτρόπους μας, αν και εκτέθηκαν στην ψήφο των συμπολιτών μας, αν και εξελέγησαν, αν και ανέλαβαν την μεγάλη ευθύνη της διαχείρισης της περιουσίας των βακουφίων μας, στην

πραγματικότητα ούτε και αυτό το μαγαζάκι του μπαμπά τους δεν είναι ικανοί να δουλέψουν, πόσο μάλλον να διαχειριστούν σωστά μια τόσο σπουδαία κληρονομιά.

Οι καιροί δεν μας περιμένουν, πρέπει να δράσουμε, άμεσα και αποφασιστικά, όλοι όσοι πιστεύουμε στην ανάγκη για αλλαγές στην διαχείριση των βακουφιών μας, προς όφελος της ευρύτερης κοινότητάς μας, της Ρωμιοσύνης μας.

Το χρωστάμε στους πατεράδες μας και το οφείλουμε στα παιδιά μας.

Εισήγηση του Δρ. Γιάννη Κτιστάκι

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα είναι ιδιαίτερη ημέρα για μένα διότι μόλις προ λίγου ολοκλήρωσα μία διαδικτυακή παρέμβαση μου σε ημερίδα που διεξάγεται στην Κωνσταντινούπολη για τον αδικοχαμένο ιστορικό Βαγγέλη Κεχριώτη, συνάδελφό μου στο Πανεπιστήμιο Βοσπόρου. Θέμα της ημερίδας ήταν η ακαδημαϊκή ελευθερία στην Τουρκία. Τώρα, εδώ, προσκεκλημένος της ΟΙΟΜΚΩ, θα μιλήσω για έναν άλλο Κωνσταντινοπολίτη, τον Λάκη Μιχαηλίδη, τον οποίο γνώρισα κατά την μακρά ενασχόλησή μου με τα θέματα των Ευαγών Ιδρυμάτων της Πόλης, υπερασπιζόμενος το δικαίωμα των μειονοτικών Ρωμιών στην αυτοδιοίκηση των Ευαγών Ιδρυμάτων τους και, ιδίως, στο Βαλουκλή.

Ως νομικός σύμβουλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, έχω καταλήξει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα για την λειτουργία των Ευαγών Ιδρυμάτων. Και τούτο διότι καθήκον μου δεν ήταν μόνον η υποστήριξη του Φαναρίου αλλά και εκείνων των Ιδρυμάτων, είκοσι εννέα τον αριθμό, που δεν είχαν μόνιμο δικηγόρο. Σήμερα, λοιπόν, μετά από δεκάδες δίκες ενώπιον των Τουρκικών Δικαστηρίων προς υπεράσπιση των Ιδρυμάτων και προ των πυλών του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (για τις πρώτες δεκατρείς υποθέσεις, όλες σχετικές με τα κατελιημμένα βακούφια ή «μαζμπούτ») μπορώ να συγκεντρώσω τα σχετικά συμπεράσματα ως εξής:

Α) Σε όσες περιπτώσεις είχα αρμονική συνεργασία με τις Εφορίες των Ιδρυμάτων, τότε καταφέραμε πολλά πράγματα: με τον κ. Γ. Παπαλιάρη για το Μέγα Ρεύμα και ένα σημαντικό οικόπεδο της Εφορίας, τον κ. Δολτσινιάδη για το σχολείο στο Ορτάκιοϊ, την Εφορία του Αγίου Γεωργίου Φαναρίου για την επιστροφή των γραφείων του Ελληνικού Προξενείου και, τέλος, με τον εκπρόσωπο όλων των Ευαγών Ιδρυμάτων κ. Βίγκα. Κάθε Κυριακή, λίγες ώρες πριν μεταβεί, εβδομαδιαίως ως όφειλε, στην Άγκυρα (ο κ. Βίγκας πήγαινε επί έξι χρόνια κάθε Δευτέρα στην Άγκυρα) για τα θέματα του Γενικού Συμβουλίου Βακουφίων, περνούσαμε ώρες μαζί για την καλύτερη οργάνωση των θεμάτων των Ρωμαϊκών Ιδρυμάτων. Τέλος, με τον κ. Παριζιάνο και τον κ. Μπενλίσοϊ και Πουσκούλογλου,

καταρτίσαμε έναν πρότυπο Κανονισμό Διεξαγωγής Εκλογών για τα Βακούφια.

Β) Εκείνο που έμαθα, επίσης, από την ενασχόλησή μου με τα Ευαγή Ιδρύματα της Πόλης είναι ότι αυτά συνδέονται με ένα αόρατο νήμα με τα Μουσουλμανικά Ιδρύματα (Βακούφια) της Δυτικής Θράκης. Δεν είναι μόνο οι δύο εν ισχύ σήμερα νόμοι, ένας στην Τουρκία και ένας στην Ελλάδα, που συμβολικά ψηφίστηκαν με διαφορά μηνών το 2008 για τις εκλογές στα εκατέρωθεν Βακούφια. Ειρήσθω εν παρόδω, στην Δυτική Θράκη έχουν διεξαχθεί εκλογές στα Βακούφια μόνον την περίοδο 1950-1964. Είναι ότι σε κάθε βήμα των διεκδικήσεων στην Πόλη των Ρωμαϊκών Ιδρυμάτων, εμφανιζόταν και ένα διακυβερνητικό νήμα με την Δυτική Θράκη, υπό την έννοια ότι κάθε διεκδίκηση στην Πόλη οδηγούσε σε αντίστοιχη διεκδίκηση στην Δυτική Θράκη. Χαρακτηριστικό είναι το ζήτημα του Βαλουκλή: κάθε φορά που εγείραμε ένα ζήτημα και φθάναμε πιο κοντά στην πραγματική, νομική και περιουσιακή κατάσταση αυτού του Ιδρύματος, τόσο οι αρχές των δύο χωρών δυσφορούσαν. Για εμένα «το ποτήρι ξεχείλισε» όταν, κατ' εξαίρεση και πάνω από κάθε κανόνα, επιδεικτικά χορηγήθηκε από το Ελληνικό Προξενείο της Πόλης το 2011 πενταετής βίζα στον Δ. Καραγιάννη. Μάλιστα δημοσίευσα εκείνη την περίοδο άρθρο για το θέμα αυτό στην εφημερίδα «Καθημερινή». Από τότε κατάλαβα καλά ότι τα Ευαγή Ιδρύματα της Πόλης συνδέονται άμεσα στα διπλωματικά κλιμάκια με τα Βακούφια της Δυτικής Θράκης.

Γ) Το τελευταίο ζήτημα αφορά όλους εσάς, τους Ρωμιούς χρήστες των Βακουφίων. «Πρέπει να σηκωθείτε από τον καναπέ», για να χρησιμοποιήσω ένα σύγχρονο σύνθημα. Σας χρειάζονται τα Βακούφια. Σας χρειάζονται για τις δικαστικές διεκδικήσεις τους: δεν είναι δυνατόν να ψάχνουμε σε όλη την Πόλη και να μην βρίσκεται ένας τρίτος μάρτυρας (οι δύο πρώτοι: η κυρία Καραόγλαν και ο κ. Βίγκας) εναντίον του Δ. Καραγιάννη. Κυρίως, όμως, σας χρειάζονται για να αποκτήσουν Κανονισμούς Εσωτερικής Λειτουργίας. Δεν μπορεί σήμερα, το 2016, να μην έχουν εσωτερικούς Κανονισμούς τα Βακούφια. Δεν μπορεί η λειτουργία των βακουφίων να στηρίζεται σε αποσπασματικές διατάξεις της ισχύουσας Τουρκικής νομοθεσίας. Ταυτόχρονα, πρέπει να επιταχυνθεί η ένωση των Βακουφίων, υπό μία διαχειριστική επιτροπή, διότι αυτό επιβάλλει ο μικρός πληθυσμός της Κοινότητας. Τέλος, ακούω και εγώ για τις διάφορες εκποιήσεις ή ενοικιάσεις ακινήτων, οι οποίες γίνονται εν κρυπτώ, χωρίς κανείς να θέλει την βοήθεια του Νομικού Συμβούλου του Φαναρίου. Γνώμη μου είναι ότι στην σημερινή εποχή δεν μπορούν να διεξάγονται

εκποιήσεις ή να προχωρούν τα Ιδρύματα σε ενοικιάσεις, και μάλιστα μακροχρόνιες, χωρίς δημοπρασίες. Όλα πρέπει να γίνονται μέσω δημοπρασιών, όπως κάνει μόνον η Κοινότητα Νικωριού. Αντιλαμβάνομαι ότι, ίσως, όταν ακολουθείται ο δημόσιος-φανερός δρόμος της δημοπρασίας, δεν επιτυγχάνεται το μέγιστο έσοδο, αλλά αυτό επιβάλλει η σύγχρονη και διαφανής διαχείριση των Ιδρυμάτων.

Κυρίες και κύριοι,

Το γεγονός ότι στην Συνθήκη της Λωζάννης προβλέπονται τα βακούφια έχει μεγάλη σημασία. Στα Μουσουλμανικά βακούφια δεν γίνονται εκλογές. Στην Λωζάννη η πρόβλεψη εκλογών έγινε μετά από παρέμβαση και επιμονή του Ελευθερίου Βενιζέλου που ήθελε την συνέχιση της παράδοσης των Ρωμαϊκών Ευαγών Ιδρυμάτων. Ήθελε να εξασφαλίσει την χρηστή λειτουργία των Ιδρυμάτων αλλά και να επιτρέπει στους μειονοτικούς να διαμορφώνουν την πολιτική της μειονότητας. Δηλαδή, άλλοτε, να ψηφίζουν προοδευτικές και άλλοτε συντηρητικές διοικήσεις. Άλλοτε να γίνονται ανοίγματα στην Άγκυρα και άλλοτε να αντιμετωπίζεται η Άγκυρα με δυσπιστία. Αυτό το προνόμιο βρίσκεται στα χέρια σας. Καθήκον όλων των μελών της Πολιτικής Ρωμιοσύνης είναι να αναλάβουν πλήρως τις ιστορικές ευθύνες που τους αναλογούν και να «σηκωθούν από τον καναπέ τους».

Τι είναι η Οι.Ομ.Κω και τι προσπαθεί να κάνει

Η Οι.Ομ.Κω. αποτελεί τον ενωτικό φορέα των 34 Κωνσταντινουπολίτικων Σωματείων που αντιπροσωπεύουν τους εκπατρισμένους Έλληνες της Κωνσταντινούπολης. Ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 2006 και έχει σαν κύριους σκοπούς :

- Την αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών και ιδιαίτερα με τους Ομογενείς που ζουν στην Πόλη.
- Την προάσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, αλλά και των Ίμβριων και Τενεδίων.
- Την συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο.
- Την συστηματική μελέτη των προβλημάτων που απασχολούν την Ομογένεια Κωνσταντινουπόλεως, Ίμβρου και Τενέδου.
- Την προώθηση και διασφάλιση των συνθηκών για την διατήρηση του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως στην εστία του.

Στα πλαίσια των Καταστατικών του σκοπών η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ μέχρι σήμερα δραστηριοποιείται σε συνεργασία με τα σωματεία μέλη του στους τομείς:

- Συνεχή ενημέρωση με λεπτομερείς Εκθέσεις και Αναφορές των ζητημάτων προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και θρησκευτικών ελευθεριών που υποβάλλονται σε Κυβερνήσεις (Ελλάδος, Τουρκίας και άλλων χωρών), Διεθνείς Οργανισμούς.

* Σταθερή διεκδίκηση από την Κυβέρνηση τα Τουρκίας για Αποκατάσταση και Θεραπεία των Αδικιών που έχουν διαπραχθεί την περίοδο μετά από την Συνθήκη της Λωζάννης

- Πολύπλευρη υποστήριξη της Ομογενειακής Παιδείας στην Πόλη.
- Συνεχή επικοινωνία και στενή συνεργασία με τους Ομογενείς της Πόλης και ιδιαίτερα με τον Σύνδεσμο Υποστήριξης Ρωμαϊκών Κοινοτικών Ιδρυμάτων
- Ανάληψη ευρείας δράσης για την υποστήριξη αναξιοπαθούντων συμπολιτών μας που έχουν πληγεί από την κρίση στην Ελλάδα.
- Συνεργασία με Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, εσωτερικού και εξωτερικού για ενίσχυση ερευνητικών δράσεων για την Ρωμιοσύνη.
- Συντονισμό της κοινής δράσης των Πολιτικών Σωματείων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για την ενίσχυση της συλλογικής δράσης των Κωνσταντινουπολιτών .

Το έργο του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ υποστηρίζεται από μόνιμες Επιτροπές όπως της Ομογένειας της Πόλης, Συσπείρωσης των μελών Σωματείων, Χορηγιών, Συνεργασίας με Ακαδημαϊκά Ιδρύματα κτλ. Τα παραπάνω αποτελούν μόνο μια σύντομη περιγραφή των δραστηριοτήτων της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να αποταθείτε στην ιστοσελίδα:

www.conpolis.eu .
